

VALACTICAT: projecte pilot per a la valorització del sèrum lacti en indústries alimentàries catalanes

Resum

Gairebé el 85% de la llet que s'utilitza per fabricar formatge es rebutja en forma de sèrum lacti o xerigot, un líquid ric en sals i lactosa, que encara conté el 20% de les proteïnes de la llet. Per això, és d'interès per a les empreses del sector, la valorització d'aquest sèrum com a subproducte en la indústria alimentària, ja que fins ara aquest sèrum s'ha considerat un residu i el seu tractament suposa costos addicionals donat que el seu abocament sense tractament està prohibit per les elevades repercussions mediambientals que provoca. A més, existeix la possibilitat de poder portar al mercat nous productes obtinguts a partir d'aquesta revaloració sense ampliar l'ús de matèries primeres externes o minimitzar els compostos externs utilitzats actualment per a produir productes existents.

Aquest projecte pretén contribuir a potenciar la gestió eficient de les empreses participants a través de solucions que les facin més competitives (en termes de disminució de costos), que els permetin diversificar l'activitat (si en resulta la comercialització dels ingredients que siguin excedent de l'ús propi) i que els permetin demostrar als consumidors una activitat productiva més sostenible i respectuosa amb el medi ambient, apostant fermament pels principis de l'economia circular

El Projecte VALACTICAT pretén aconseguir revalorar el xerigot mitjançant l'aplicació de les noves tecnologies per tal d'augmentar la competitivitat de les empreses participants, per a l'estalvi de recursos en la seva gestió i l'impuls a la sostenibilitat de la seva activitat.

Objectius

Per aconseguir aquest objectiu general, es plantegen els següents objectius tècnics:

- Caracteritzar la composició nutricional dels xerigots dels diferents orígens que es generen en les indústries de les empreses del consorci.
- Estudiar i optimitzar les operacions bàsiques per gestionar el xerigot i recuperar fraccions d'interès dins l'àmbit alimentari.
- Avaluar les propietats nutricionals, estructurals i sensorials de les fraccions obtingudes a partir dels processos de fraccionament del xerigot.
- Estudiar la integració de les fraccions que es recuperin del xerigot en productes alimentaris de comercialització vigent o en la generació de nous productes innovadors.
- Avaluar la viabilitat tècnica i econòmica d'implementar els processos optimitzats a escala industrial.

Descripció de les actuacions previstes en el projecte

- Estudiar la variabilitat en la composició del xerigot.
- Valorar la viabilitat del procés de recuperació de les diferents fraccions valoritzables.
- Estudiar la viabilitat de la incorporació i valorització de les fraccions obtingudes en els propis productes de l'empresa.

- Avaluar l'ús de combinacions de les diferents fraccions obtingudes amb d'altres ingredients per intentar poder fer una valorització completa de les fraccions al mateix temps que pot ajudar a trobar la dosificació adequada que permeti mantenir les propietats característiques del producte que es comercialitza en l'actualitat.
- Estudi de la valorització del xerigot mitjançant els processos de fermentació, i el seu impacte.

Resultats esperats i recomanacions pràctiques

VALACTICAT permetrà a BETARA i AMETLLER ORIGEN OBRADORS trobar un sistema de valorització del xerigot, adaptant els processos existents en grans productors per a les petites i mitjanes empreses, per tal de reduir costos del procés i simplificar l'esquema de tractament, però sense renunciar a les últimes innovacions tecnològiques. VALACTICAT es centra en l'estudi d'esquemes adients de revaloració que permetin la viabilitat tècnica i econòmica d'aquests sistemes per a empreses amb volums moderats o petits de xerigot.

VALACTICAT vol ser un motor tractor per a que altres empreses formatgeres s'animin a valoritzar el xerigot, de manera que es pretén que els resultats d'aquest projecte pilot impactin en la innovació, en la productivitat i la sostenibilitat, a nivell territorial i sectorial, de l'activitat formatgera de Catalunya.

Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: BETARA S.L

E-MAIL DE CONTACTE: info@betara.cat

Coordinador del Grup Operatiu

ENTITAT: ASSOCIACIÓ DEL CLUSTER FOODSERVICE DE CATALUNYA

E-MAIL DE CONTACTE: info@clusterfoodservice.org

Altres membres del Grup Operatiu (perceptors d'ajut)

ENTITAT: AMETLLER ORIGEN OBRADROS SL

E-MAIL DE CONTACTE: aprat@casaametller.net

Altres membres del Grup Operatiu (no perceptors d'ajut)

ENTITAT: EURECAT

E-MAIL DE CONTACTE: nadia.ortega@eurecat.org

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

- Sistema de producció agrària
- Pràctica agrària
- Equipament i maquinària agrària
- Ramaderia i benestar animal
- Producció vegetal i horticultura
- Paisatge / Gestió del territori
- Control de plagues i malalties
- Fertilització i gestió dels nutrients
- Gestió del sòl
- Recursos genètics
- Silvicultura
- Gestió de l'aigua

☐	Clima i canvi climàtic
☐	Gestió energètica
☒	Gestió de residus i subproductes
☐	Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☒	Qualitat alimentària / processament i nutrició
☒	Cadena de subministrament, màrqueting i consum
☒	Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☐	General

Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVINCIA/ES	COMARCA/QUES
BARCELONA	ALT PENEDÈS , OSONA.

Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia...)

<https://foodnutritioncluster.com/casos-d-exit/?lang=ca>

Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST TOTAL
Data d'inici (mes-any): juliol 2019	Pressupost total: 170.617,14 €
Data final (mes-any):	Finançament DARP: 69.727,68€
Estat actual: En execució	Finançament UE: 52.601,59 €
	Finançament propi: 48.287,87 €

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.

Ordre ARP/133/2017, de 21 de juny, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ARP/1282/2018, de 8 de juny, per la qual es convoca l'esmentat ajut.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals